

Լիբանանեան Լուրեր

Վարչապետի Նշանակման Գործընթացը Յառաջիկայ Օրերուն

Յառաջիկայ Հինգշաբթի, 23 Յունիս 2022-ին, Նախագահական պալատին մէջ տեղի պիտի ունենան վարչապետի նշանակման համար պարտադիր խորհրդակցութիւնները: Հաւանականութիւնը մեծ է, որ վարչապետի պաշտօնակատար՝ Նեժիպ Միքաթի դարձեալ նշանակուի վարչապետ, մինչ խորհրդարանական ընդդիմութիւնը կը փորձէ համաձայնիլ այլ թեկնածուի մը շուրջ:

Ամէն պարագայի կան երեսփոխանական կարգ մը պլոքներ, որոնց կեցուածքը տակաւին անյստակ է:

Նախագահական պալատի աղբիւրներ կը հաստատեն, որ մինչեւ հինգշաբթի, 23 Յունիս տրուած թուականը շատ կարեւոր կը նկատուի, որպէսզի երեսփոխանական պլոքները կարենան ճշդել վարչապետի իրենց թեկնածուն:

Հայկական Լուրեր

Ատրպէյճանի Կազմին Մէջ Մենք Ապագայ Զունինք. Բաբայեան

«Զեմ պատկերացում, որ Հայաստանը կամ Նոր դեկաւարներէից ոեւէ մէկը կարող է մտածել կամ առաւել եւս քայլեր ձեռնարկել Արցախի Ատրպէյճանի մաս դարձնելու ուղղութեամբ»: Այս մասին ըսաւ Արցախի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարար Դաւիթ Բաբայեանը:

«Ինչ վերաբերում է իրաւունքներին եւ ազատութիւններին, ապա Ատրպէյճանի կազմում մենք ապագայ չունենք: Օրինակ բերեմ. Օսվէնցիմի բանտարկեալներն իրաւունքներ եւ ազատութիւններ ունեին՝ քնել՝ մէկ ժամ, քայլել՝ երկու քայլ դէպի կողք, իրաւունք ունեին քնել աջ կամ ձախ կողմում: Դրանք եւս իրաւունքներ ու ազատութիւններ են: Այնպէս որ, Ատրպէյճանում աւելի վատ է լինելու: Հիմա մենք փաստացի ազատ եւ ինքնիշխան երկիր ենք, եւ մտածել, որ այն կարող է լինել Ատրպէյճանի կազմում, անընդունելի է: Եթէ մենք խօսում ենք համապարփակ լուծման մասին, ապա Ատրպէյճանը եւս պետք է ստորագրի այն: Մենք դա որպէս Արցախ-Ատրպէյճան-Հայաստան ձեւաչափով խաղաղութեան պայմանագիր ենք հասկանում: Եթէ նրանք դրան պատրաստ չեն, հարցը մնում է տէ ֆաքթօ փուլում: Բայց միանշանակ է, որ Արցախի Ատրպէյճանի կազմում չի լինելու: Այդ էջը փակուած է», նշեց Բաբայեանը:

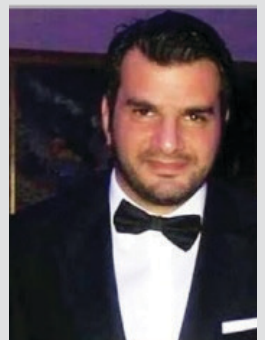
Հարցին՝ արդե՞ք բանակցութիւնները, այնուամենայնիւ, կ'ընթանան այնպէս, ինչպէս Ստեփանակերտի մէջ այդ չեն ցանկանար, եւ որ Նիկոլ Փաշինեանը արդէն յայտարարած է «նշանոց իջեցնելու» իր պահանջին մասին, նախարարը յիշեցուց, որ Ատրպէյճանի կազմին մէջ Արցախի մասին պաշտօնական յայտարարութիւն չ'է եղած: «Երբ յայտարարեն, իսկ ես կարծում եմ, որ դա տեղի չի ունենայ: Զանի որ մեզ համար դա անընդունելի է, եւ դա լուծում չէ, եւ այդպիսի բան լինել չի կարող:

Շար. Էջ 06

ԳՈՅԺ

Ոչ Եւս Է Հայկ Աւագեան

Ուրբաթ 17 Յունիս 2022-ին, Ժընեւի մէջ սրտի անակնկալ տագնապի հետեւեալքով 41 տարեկան հասակին իր մահկանացուն կնքեց Հայկ Աւագեան: Ան որդին էր Տէր եւ Տիկին Էտմոն եւ Թային (Ուզունեան) Աւագեան ազգանուէր ամուսին: Հայկ ծնած էր Լիբանան: Ան թոռն էր ՌԱԿի ղեկավարներէն ու ԹՄՄ Հիմնադիր Մարմնի անդամներէն ընկեր Հայկաշէն Ուզունեանին: Յարգանք իր յիշատակին: Համբերութիւն իր ծնողներուն, հարազատներուն եւ ընտանեկան պարագաներուն:

ՅԱՄԱԿՅԱԳԻՐ

Կաղօթենք Առ Աստուած, Որ Արժանաւոր Պապին Արժանաւոր Թողը Արժանանայ Երկնքի Արքայութեան

Սիրելի Տէր եւ Տիկ. Էտմոն եւ Թային (Ուզունեան) Աւագեան, Սգակիր անդամներ Աւագեան, Ուզունեան, Խաչատուրեան եւ Ահարոնեան ընտանիքներու,

Թեքէեան Մշակութային Միութեան Հիմնադիրներու Մարմնի Վարչութեան անունով Ձեզի կը փոխանցենք սրտի մեր խորագգաց կսկիծը, Ձեր զաւակին եւ հարազատին Հայկ Աւագեանի կանխահաւ մահուան աղիթով: Ահաւոր դժուար է սփոփիչ խօսքեր գտնել որդեկորոյս ծնողքի մը համար: Հայկին վաղահաւ մահուան ցնցող ու դաժան գոյժը անակնկալ էր զինք բոլոր սիրող եւ յարգողներուն համար:

Հոգեհարազատ բարեկամներ,

Թող, որ Աստուած Ձեզի շնորհէ երկնային համբերութիւն եւ անսահման մխիթարութիւն:

Կաղօթենք առ Աստուած, որ ԹՄՄի Հիմնադիր անդամ երախտաւոր ողբ. Հայկաշէն Ուզունեանի արժանաւոր թողը արժանանայ Երկնքի Արքայութեան:

**ԹՄՄ Հիմնադիրներու Մարմնի Վարչութեան
Ատենադպիր/ Անի Լաչինեան-Մակարեան
Ատենապետ/ ՅԱԿՈՒ ԳԱՍԱՐՃԵԱՆ**

ՅԱՄԱԿՅԱԳԻՐ

Պէյրուսի Վահան Թեքէեան Միջնակարգ վարժարանի Հոգաբարձութիւնը, Տնօրէնութիւնը, Ուսուցչակազմը եւ Աշակերտութիւնը իրենց խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնեն վարժարանիս մօտիկ բարեկամ եւ ազգային բարերար Տիկ. Թային Ուզունեան Աւագեանի երիտասարդ որդիին՝ Հայկ Աւագեանի անակնկալ եւ անժամանակ մահուան աղիթով:

Կը ցաւակցինք Նաեւ ողբացեալին հարազատներուն, բարեկամներուն եւ շրջանակին, հայցելով Աստուծոյ բարեգթութիւնն ու մխիթարանքը: Աստուածային լոյսերուն մէջ հանգչի իր հոգին արժանանալով երկնային արքայութեան:

**Վահան Թեքէեան Միջնակարգ վարժարանի
Հոգաբարձութիւն եւ Տնօրէնութիւն**

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կաթողիկե Սուրբ Էջմիածնի Տօնը

Յունիսի 19-ին Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին նշեց Կաթողիկե Սուրբ Էջմիածնի տօնը:

Բերկրաշատ օրուայ առիթով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբանությունը, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ճայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի գլխավորությամբ, Պատարագի սրբազան արարողությանը մասնակցեց Սուրբ Գայանե վանքում: Պատարագիչն էր Մայր Աթոռի լուսարարապետ Գերաշնորհ Տ. Սուշեղ եպիսկոպոս Բաբայեանը:

Սուրբ Պատարագին ներկայ էին Մայր Աթոռի տարբեր կառույցներում պաշտօնավարող եպիսկոպոսներ, Հայաստանեան թեմերի առաջնորդներ եւ բազմաթիւ ուխտաւոր հայորդիներ:

Սրբազան Հայրը, անդրադառնալով տոնի խորհրդին, ընդգծեց, որ այս սուրբ եկեղեցու կամարների ներքոյ մեկտեղուած հաւատաւոր ժողովուրդն այստեղ է, որպէսզի Սուրբ Էջմիածնով զօրանայ, վկայի իր հաւատքի զօրութեան մասին, վերանորոգի իր սուրբ հայրերի կապած ուխտը Զրիստոսի հետ ու հաստատի հաւատարմութիւնն առ Միածնաեջ Սուրբ Աթոռն Ամենայն Հայոց:

«Մեր ազգն իր հայեացքն ուղղեց դէպի Միածինը, եւ Միածինն իջաւ եւ ունամբ նշեց վայրը, որտեղ պէտք է վեր խոյանայ Իր աղօթքի տունը, ուր, հաստատուեց քահանայապետական աթոռը, որտեղից դարեւ շարունակ հաւատացեալ հայի սիրտը, հայի ստեղծագործ միտքը, հայի ազնիւ եւ զօրաւոր կամքը սնոււմ եւ ամրանում է:

Տեսիլքով ծնունդ առաւ 1719-ամեայ Սուրբ Էջմիածինը եւ առաքելապատիւ հայրապետի ու բարեպաշտ արքայի ջանքերով քարտէլն մարմին զգեցաւ: Պատկառելի հնութեամբ, տեսական սկզբնաւորութեամբ, հայ ժողովրդի կեանքում ունեցած ազգային-եկեղեցական եւ մշակութային պատմական դերով հայ ժողովրդի ամենանուիրական համազգային ուխտավայրն է Մայր Տաճարը: Նրա իւրաքանչիւր քարը մեր սուրբ հաւատքի վկան է, որով հիւսուել է մեր պատմութիւնը, որի վրայ հաստատուել է մեր ազգը: Լուռ թուացող քարերը կենդանի են ու խօսում են մեզ հետ դարերի խորքից, իսկ մեր աղօթքներն էլ լսում են, որպէսզի գալիք դարերին պատմեն:

Սրբավայրերի, պատմական խաչքարերի մի աշխարհ է մեր հայրենիքը, որտեղ իւրաքանչիւր կտոր հողի, քարի, ժայռի վրայ հեղուած արեամբ յաւերժացել է հայ ժողովրդի մտքի, հոգու, սրտի, ձեռքի շնորհների գեղեցկութիւնն ու քաղցրութիւնը:

Շար. Էջ 07

Պատմութեան Մէջ Այսօր

Շիրին Էպատի

Շիրին Էպատի (21 Յունիս 1947, Համադան, Կենտրոնական բախշ, Համադան շահրեստան, Համադանի նահանգ, Իրան), իրանցի իրաւաբան, դատաւոր, մարդու իրաւունքի աշխուժակ, գրող, Նոպէլեան Մրցանակի տիրացած (2003), Նախկին քաղբանտարկեալ, Աւրորա մրցանակի ընտրող յանձնաժողովի անդամ:

Շիրին Էպատին 1947 թուականին Իրանի Համատան քաղաքը ծնած է, առեւտրային իրաւունքի փորձետր Համատանի գլխաւոր Նախկին Նոտար եղած Սոհամմատ Ալի Էպատի ընտանիքին մէջ: 1969 թուականին Էպատին Թեհրանի համալսարանի իրաւունքի եւ քաղաքագիտութեան ֆաքուլթի աւարտած է եւ կէս տարի փորձաշրջան անցնելէն ետք դատաւոր նշանակուած է: 1971 թուականին ան թեզ մը ապշտպանած 1975 թուականին Թեհրանի քաղաքային դատա-

րանը գլխաւորած առաջին կին դատաւորը դարձած է: Շատ իրանցիներու նման սկզբնապէս իրանական յեղափոխութիւնը ողջունած ըլլալով ան շուտով կը դառնայ յեղափոխութեան դաժան քննադատը, քանի որ ըստ Նոր իշխանութեան կինը պէտք չէ, որ որոշումներ կայացնէ տղամարդոց համար: Էպատին տասը տարիէ աւելի չէ կրցած աշխատիլ իրաւական ոլորտէն ներս, բայց այդ ընթացքին ան անվճար իրաւաբանական գործունէութիւն ծաւալած է: Երկար տարիներ Էպատին անցկացուցած է մենախուցէն ներս՝ դառնալով Իրանի մարդու իրաւունքի թիւ մէկ աշխուժակը, հիմնուեցաւ Մարդու իրաւունքի պաշտպանի կեդրոնը եւ օգնեց կազմակերպելու «Մէկ միլիոն ստորագրութիւն» ժողովրդական Նախաձեռնութիւնը:

1990 թուականին ան հնարաւորութիւն ստացաւ դասախօսելու Թեհրանի համալսարանէն ներս: Ան մեծ դեր խաղցաւ Իրանի 5-րդ Նախագահ Սոհամմատ Խաթթաբիի 1997 թուականի Նախագահի ընտրութիւններուն: Էպատին կը համարուի արեւելքի շարք մը երկիրներու, Նաեւ Բրիտանական Զոլամպիայի համալսարանի պատուաւոր դոկտոր: 2009 թուականի Յունիսին Իրանին մէջ աճող բռնաճնշումներու հետեւանքով ստիպուած լքած է երկիրը: 2004 թուականին Forbes պարբերական Շիրին Էպատին ընդգրկած է «Աշխարհի հզօրագոյն 100 կիներ» ցանկին մէջ: Ան Նաեւ ընդգրկուել է «Բոլոր ժամանակներու 100 ամենաազդեցիկ կիներ» ցանկին մէջ:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տօնախմբուեց Սուրբ Գայիանեանց Կոյսերի Յիշատակը

Յունիսի 14-ին Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին տօնեց Սուրբ Գայիանեանց Կոյսերի յիշատակը:

Բերկառատ տօնի առիթով առաւօտեան Մայր Աթոռից եկեղեցականների հանդիսաւոր թափօրը Էջմիածնի Հայորդեաց տան սաների թմբուկների զարկերի ներքոյ առաջնորդուեց Սուրբ Գայիանե վանք: Թափօրը մինչեւ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի կամար գլխաւորեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ճայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը՝ մարտիրոս սրբուհու մատուցն ամփոփող Աջով օրհնելով բարեպաշտ ժողովրդին: Այնուհետեւ Վեհափառ Հայրապետը մատուցակիր Աջը

փոխանցեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի լուսարարապետ Գերաշնորհ Տ. Սուշեղ եպիսկոպոս Բաբայեանին:

Սուրբ Գայիանե վանքի առջեւ թափօրը դիմաւորեցին Մայր Աթոռի Վանորեից տեսուչ Գերաշնորհ Տ. Արտակ եպիսկոպոս Տիգրանեանը, վանքի հոգեւոր սպասաւորներն ու բազմաթիւ հաւատաւոր հայորդիներ: Սուրբ Գայիանե վանքում մատուցուեց Սուրբ եւ Ամմահ Պատարագ: Պատարագիչն էր Սուրբ Գայիանե վանքի վանահայր Հոգեշնորհ Տ. Մատթէոս վարդապետ Պողոսեանը:

Իր քարոզում Հայր Սուրբը, անդրադառնալով Սուրբ Գայիանեանց Կոյսերի կեանքին եւ Նահատակութեան պատմութեանը, ընդգծեց, որ Նրանք իրենց անբասիր մաքրութեամբ, անսասան հաւատքով, առաքինի վարքով, քաջութեամբ ու համարձակութեամբ, առ Աստուած տոգորուած սիրով դարձան Տիրոջ երկնաւոր արքայութեան ընտրեալները:

«Հռիփսիմեանց ու Գայիանեանց Նահատակութեամբ եւ Միածնի Էջքով հայոց երկիրն ու ժողովուրդը դարձան Աստուծոյ ընտրեալը», - ասաց Հայր Մատթէոսը՝ յորդորելով հաւատացեալ ժողովրդին մշտապէս հայցել Սուրբ Գայիանեանց եւ Հռիփսիմեանց բարեխօսութիւնն առ Աստուած, որպէսզի Տէրը միշտ պահապան լինի մեր երկրին ու ժողովրդին եւ Զրիստոսի բարեբեր խաղաղութիւնն իջնի աշխարհի վրայ:

Մտածելու Եւ Գործելու Համար Առանձին Պէտք ՉԷ Ըլլալ.- Մենք Մեզի Հետ Եթէ Անկեղծ Եղած Ըլլայինք, Նուազ Կը Ձախողէինք Եւ Կը Հզօրանայինք

ՅԱԿՈԲ ՊԱԼԵԱՆ

Կը զարմանանք տեսնելով միջակութեան յաջողութիւնը, կը սխալինք: Միջակութիւնը հզօր է ոչ անով որ ինք է, այլ միջակութիւններով զորս կը ներկայացնէ, եւ այս պարագային իր ուժը տակաւի է: Որքան իշխանութեան գլուխ գտնուող անձը պզտիկ է, այնքան ան կը յարմարի ամէն կարգի պզտիկութիւններու: Ամէն ոք անոր բաղդատուելով ինքնիրեն կ'ըսէ. «Ինչո՞ւ իմ կարգիս պիտի չհասնիմ հոն: Ոչ մէկ նախանձ կը գրգռէ, պալատականները զինք կը նախընտրեն, քանի որ կրնան զինք արհամարհել, թագաւորները զինք կը պահեն որպէս արտայայտութիւնը իրենց հզօրութեան: Միջակութիւնը ամբողջական առաւելութիւններ ունի դիրքը պահելու համար, բայց դեռ ունի անելի մեծ բարիք մը. կարողութիւնները կը հեռացնէ իշխանութենէ: Նախարարութեան հասած յիմարներու եւ տիմարներու պատգամաւորը կը շոյէ մարդկային սիրտի երկու կիրքեր. փառասիրութիւնը եւ նախանձը:

Ֆրանսուա-Ռընէ տը Շաթոպրիան, ֆրանսացի գրող, ԺԺ դար

Մենք յոյսեր եւ խանդավառութիւններ ետք երբ մեր գունաթափ ներկան կը դիտենք, անկեղծութիւն եւ քաջութիւն պէտք է ունենանք հասկնալ փորձելու, թէ ինչո՞ւ երկար սպասումներ ետք վերանկախացած Հայաստանը եւ մեր ազգը կանգնած են պատի առջեւ: Ծիշդ չէ արտաքին ազդակներու ետին թաքնուի՞լ արդարացում փնտռելու համար: Վերականգնելու եւ յաջողելու համար պէտք է սկսիլ ինքնաքննադատութեամբ:

Երեսուն տարի շարունակ, գիտնալով հանդերձ, որ թշնամի ուժեր կան սահմանին վրայ, ազգովին ջաջողեցանք հաւաքական տեսիլքի մը շուրջ հաւաքական կամք ստեղծել: Միթէ՞ անկարող եւ անատակ դարձած ենք այդ կամքը ունենալու: Միթէ՞ անակնկալ էր անկախութիւնը, սովորութիւններու ստեղծած ուժով ան հեռաւոր երա՞գ էր, գիրքերու մէջ յամեցող, հոգեպէս պատրաստ չէինք անոր, ընդունելու համար անկախ պետութեան մը հրամայականները:

Անկախ պետութիւն ունեցանք, բայց մնացինք խորհրդային շրջանային եւ սփիւռք(ներ)ի դասական ըմբռնումներու մէջ, անցեալի ժառանգութիւնը եւ ներկան իրարու չհանդիպեցան ապագայ կառուցելու համար: Տատանումներ եւ խարխալումներ անդին, յաջորդական իշխանութիւնները եւ իշխանութիւն չէղող ղեկավարութիւնները համահայկական առաջադրանքի մը շուրջ յանձնառութեամբ հզօրացած համախմբում չստեղծեցին, որ երաշխիքը պիտի ըլլար անկախութեան եւ հայրենիքի անվտանգութեան: Այս պատճառով ալ դեռ կը շարունակուի կարօտախտը «սովետի» օրերու, երբ ապահովութիւն կար, աշխատանք կար, մշակոյթ եւ գիտութիւն կը զարգանային: Զաղաքական եւ ազգային օրակարգ չէր բիզնեսը:

Անկախութիւն հունին մէջ շեշտուեցան անարդարութիւնները եւ անհաւասարութիւնները, դարձան համակարգ: Անոնց վերացման ամբոխահաճական կարգախօսով յառաջացած իշխանութիւնը, տարբեր ձեւերով, - եւ անվարան պէտք է ըսել՝ ժողովրդական, - ամբոխային քենի եւ իշխանական դիրքի չարաշահումով, - շարունակեց դրութիւնը: Ոչինչ փոխուեցաւ Արտակին, Հայկոյին, Անուշին եւ Հռիփսիկին համար: Գումարուեցաւ հորիզոնի վրայ ամէն օր ինքզինք յիշեցնող գերաճած Եռաբլուրը:

Ինչպէ՞ս չմտածել, որ յառաջացուցինք, անկարող եղանք, կամ պարզապէս անատակ եղանք ազգային եւ քաղաքական իրաւ կարողականութեամբ (պոդէնցիալ) ղեկավարութիւն յառաջացնելու, որ ազգի մտաւոր, գիտակից եւ պատրաստուած ուժերը համախմբէր, ձեւով մը՝ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ կամ ՄԻԱՑԵԱԼ ՃԱԿԱՏ կազմելով, որ չըլլար ընդլայնուած թաղային համախմբում կամ հեղինակութիւն, մեքենայութիւններով, ինչպէս կ'ըսուի՝ մանիպուլացիաներով, եւ ամբոխահաճութեամբ (պոպուլիզմ) դիրքերու ապահովում: Ամբոխահաճական մթնոլորտի մէջ իրաւ առաջնորդութիւն

չի ծնիր, քանի որ հոն կ'ուռնան միջակութիւններու շոյուող եւ համագործակցող ետքը, ազգային-քաղաքական հեռանկարները կը փոխարինուին ետքով, շահախնդիրներով եւ փառատենչիկներով:

Եթէ միայն ամենուրեք, ներսը եւ դուրսը, կարենայինք երբեմն մտածել իմաստուններու հետքով, մենք մեզ անսխալական եւ անփոխարինելի չհամարէինք, մեր ներկան այսպէս ընկճուածութիւն չէր ըլլար: Բոլոր մակարդակներու վրայ, թերեւս նուազ կը ձախողէինք, եթէ լսէինք ԺԸ դարու ֆրանսացի գրող եւ պետական գործիչ Լա Ռոշֆուքըն, որ ըսած է. «Միջակութեան յատկութիւնն է հաւատալ որ գերադաս է»: Այսինքն ախտը միշտ եղած է, մեքենայութիւնները (մանիպուլացիաները), զանգուածին կողմէ անմիջականօրէն ըմբռնելի գրպարտութիւնները եւ ամբոխահաճութիւնը դարձած են միջակութիւններու կառավարման-ղեկավարման ոճ:

Կը մոռցուին ազգը, հայրենիքը, եւ նոյնիսկ ժողովուրդը կը դատապարտուի կրելու հետեւանքները: Զաղաքական փորձ եւ անաւտոյութիւն չունեցող երկիրներու եւ ընկերութիւններու մէջ զաղափարները եւ հաւաքականի ըմբռնումը կը կեդրոնացուին անձի մը վրայ, որ զինք կրող ամբոխը միշտ պէտք է շոյէ, անոր կիրքերուն եւ նախանձին կեր հայրայթէ, փոխանակ անոր ընծայելու գիտակից եւ պատասխանատու քաղաքացիի դերը: Հետեւանքը կ'ըլլայ այն, որ երբ ժողովուրդը կ'ամբոխանայ, իր իշխանութիւն հակակշռելու ունակութիւնը չի զարգացներ, կը կորսնցնէ քաղաքական ազդակի որակը: Հայաստան վերականգնելու եւ հզօրութիւն նուաճելու համար կարիք ունի այդ որակին: Ինչպէս յաճախ կը կրկնեմ, խոնարհութիւնը եւ սալամ ալեքը մերժող հարազատ մտաւորականութեան կարիք ունինք, որպէսզի ժողովուրդին բացատրէ եւ սորվեցնէ ըլլալ որոմը ցորենէն զատել գիտցող լիիրաւ քաղաքացի: Օրինակ, սորվեցնէ իր քուէին տէր ըլլալ եւ չտարուիլ քենով, կիրքով եւ կրկներեւոյթներով, միրաժներով, որ կը նշանակէ չխաբուիլ, խաղալիք չըլլալ:

Ժամանակակից լիբանանցի ֆրանսագիր գրող Ամին Մաալուֆ, ակադեմիայի անդամ, իր «Աշխարհի խանգարումը. երբ քաղաքակրթութիւնները կը հիւժնին» գիրքին մէջ, (Le dérèglement du monde : Quand nos civilisations sépuisent, 2009), կը գրէ. «Պատշաճիլ անգիտութեան կը նշանակէ դժեղ ժողովրդավարութիւնը, զայն վերածել ուրուականի»: Ուշադրութեամբ պէտք է հետեւիլ արտայայտուած միտքին: Երբ ժողովուրդը կը պահուի անգիտութեան մէջ, անոր նախնական բնազդները կը չարաշահուին անոր աչքին առջեւ պարզելով թշնամի կարմիր լաթը, ժողովուրդը չի լուսաբանուիր, կը խրի անգիտութեան եւ կարճատեսութեան մէջ, անելի ճիշդ՝ կուրուքեան:

Ինչպէ՞ս ժողովուրդ մը կրնայ ճիշդ կողմնորոշուիլ եւ տէր ըլլալ իր ճակատագրին, երբ կիրքով եւ քենով կը մթազնեն իր մտածման հորիզոնը, կը դադրի մտածելէ: Այդ ըրած են եւ կ'ընեն բոլոր իշխանամոլները, Հռոմի կայսրերը կրկէսի մէջ իրարու դէմ կը հանէին կռուողներ, որոնց յաղթանակը կամ մահը միջնորդութեամբ յագուրդ կու տային վրէժի, արեան, սպանութեան կիրքերու: Ժողովրդավարութիւնը յաջողելու համար, ժողովուրդը լուսաբանուելու եւ գիտնալու կարիք ունի, որպէսզի ճիշդ կողմնորոշուի: Միշտ պէտք է կրկնել, որ քենը եւ կիրքը երբեք լաւ խորհրդատուներ չեն: Հայաստանի վերականգնումի եւ յաջողութեան առաջին պայմանը կիրքի, քենի եւ ամբոխահաճութեան քննադատութեամբ ձեռք բերուած ողջախոհութիւնը պիտի ըլլայ, որպէսզի տէր ըլլալու համար ոչ միայն իր անհատական ընտրանքին, այլ նաեւ ու մանաւանդ՝ ազգին:

Եւ կրկին պիտի ըսեմ, ազգի եւ հայրենիքի ճակատագիրը կը գտնուի լուսաբանող, ճիշդն ու սխալը մատնանշող, այդ գործին առաքելական գործին մէջ ինքզինք ներդրած իր դերին գիտակ մտաւորականութեան:

Նաեւ, գիտակցական զգաստ պահու մը, զինք լսող ժողովուրդի:

Ի վերջոյ միայն գիտակից, իր ինքնութեան տէր եւ մեքենայութիւններու չենթարկուող ժողովուրդն է որ կ'որոշէ, պատմութեան հանգուցային պահուն, իր իրաւունքին տէր կանգնիլ, վճռել իր որպէս ազգ եւ հայրենատէր լինելիութեան պատմական պատասխանատուութեան խնդիրը:

Այս՝ ետք շոյող լուսանկարներէ, խօսքի ճապկումներէ, բողոքի յուսուցումներէ անդին գտնուող վաղուան համար յանձնառութիւնն է:

Յանձնառութիւնը նաեւ ազգի իրաւունքներուն հանդէպ՝ իրենց պատասխանատուութեան գիտակ ամէն գոյնի ղեկավարութիւններուն:

Միշտ՝ ներսը եւ դուրսը, այն գիտակցութեամբ որ վաղը արդէն ուշ է, գնացքները արագ կ'անցնին: Միայն արիւնիները կը պահեն անհետացածներու անկեանք յիշատակները:

Մշակութային Արձագանգ

«Սպիտակ Իրան»ը

Գուցե հետաքրքրի ձեզ, որ աշխարհում Պրայի գրերով առաջին օրաթերթը հրատարակուել է ու շարունակում է հրատարակուել Իրանում: Այսօր իմացանք, որ Զովիտ19-ի պատճառով՝ երկու տարի ընդմիջումից յետոյ, վերսկսել է այս թերթի հրատարակութիւնը: Համառօտ տեղեկութիւններ եմ ներկայացնում ստորեւ:

Ռուբինա Օհանեան

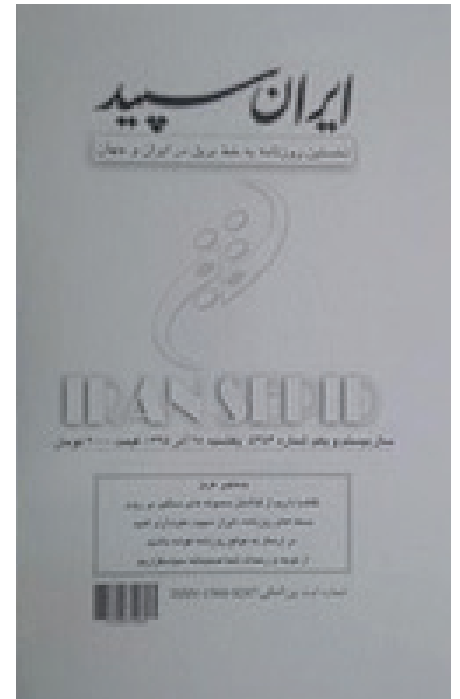
«Սպիտակ Իրան» Օրաթերթը

1996 թուականից սկսած՝ Թեհրանում հրատարակուող «Սպիտակ Իրան» օրաթերթը Պրայի գրերով հրատարակուող առաջին օրաթերթն է աշխարհում. լեզուն՝ պարսկերէն: Թերթը նախատեսուած է կոյրերի համար ու պատկանում է Իրանի Լրատուական - Մշակութային

հիմնարկին: Տպագրում է Թեհրանի «Ռուդաքի»* տպարանում: 24 տարի անընդմէջ հրատարակուող «Սպիտակ Իրան» օրաթերթն ունեցաւ երկու տարի դադար՝ Զովիտ 19 համաճարակի պատճառով: Լրատուները այսօր՝ Յունիսի 19, 2022-ին, հաղորդեցին՝ վերսկսուել է «Սպիտակ Իրանի» հրատարակութիւնը ու թերթը

հասանելի է կոյրերին՝ կրպակներում: Կոյրերի համար կայ համակարգչային արհեստագիտութիւն, որուն միջոցով նրանք հնարաւորութիւն ունեն հաղորդակցուել ուրիշների հետ: «Սպիտակ Իրան» օրաթերթի հիմնական նպատակը կոյրերին Թեհրանում հրատարակուող «Իրան» օրաթերթի նիւթերը ծանօթացնելն է: Միաժամանակ, հնարաւորութիւն է ստեղծուել, որ կոյրերը իրենց դժուարութիւնների մասին գրեն եւ առաջարկներ ներկայացնեն: Մինչեւ այսօր հրատարակուել է «Սպիտակ Իրան» օրաթերթի 6868 համար: Աշխարհում Պրայի գրերով, եւ անընդմէջ հրատարակուող շատ քիչ թերթեր կան:

***) Ռուդաքի - Վաղ Միջնադարի մեծանուն կոյր բանաստեղծ, երաժիշտ եւ գրող:**

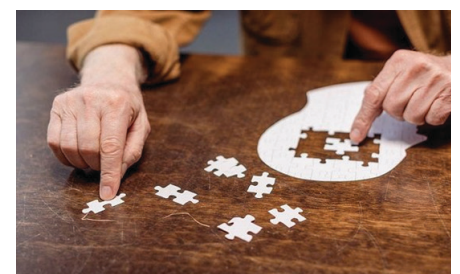
Առողջապահական

Յիշողութեան Հետ Կապուած Հարցերը Կրնան Մատնանշել Հիւանդութիւններու Մասին

Մասնագետներ յայտնած են, թէ ի՞նչ հիւանդութիւններ կրնայ պահած ըլլալ վատ յիշողութիւնը: Յայտնի է, որ տարիքի բերումով մարդիկ աւելի դժուար կը յիշեն եւ կը վերարտադրեն տեղեկութիւնը: Բայց առողջ տարեց մարդիկ յիշողութիւնը չեն կորսնցներ. անոնց պարագային պարզապէս աւելի ժամանակ պէտք է իմաստաւորելու համար ստացուած տեղեկութիւնը: Այնուամենայնիւ, յիշողութեան վատթարացումը կրնայ կապուած

ըլլալ Ալզհայմերի հիւանդութեան հետ: Մասնագետները նշած են, որ յիշողութեան վատթարացումով կը տառապին մտային խախտումներ ունեցող մարդիկ: Անոնք կրնան մոռնալ մանրամասնութիւնները, բայց՝ յիշել շատոնց կատարուած իրադարձութիւնները, բնական հաշուել, յիշել գնումներու ցուցակը: Յիշողութիւնը կրնայ վատթարանալ նաեւ «սթրես»էն կամ վատ քունի հետեւանքով: Մասնագետները կը յանձնարարեն նման պարագաներու

ուշադրութիւն դարձնել շրջապատի իրադրութեան եւ օրակարգին մէջ ներառել «ֆիզիքըլ Էճուքէշըն»ը: Յիշողութեան խախտումները, ինչպէս նշած են մասնագետները, կրնան կապուած ըլլալ Ալզհայմերի հիւանդութեան, գանկուղեղային վնասուածքներու, գլխու ուռուցքներու, «Նիւրոսիֆիլիս»ի եւ «Էփիլեպսիա»ի հետ: Տկարութիւն զգալու պարագային անհրաժեշտ է դիմել բժիշկի: Յիշողութիւնը բարելաւելու համար

կարելի է փոխել օրուան սովորական դասաւորումը, վերապատմել անցնող օրը, երբեմն ապրիլ փակ աչքերով, եւ այլն:

Ընկերային Ցանցերէն «Կախեալ Ըլլալը» «Տիփրեշըն» Կը Յառաջացնէ՝

Նոր հետազօտութիւն մը ցոյց տուած է, որ «տիփրեշըն»ի վտանգը մինչեւ 30 տարեկան մարդոց մօտ, որոնք օրական երկու ժամէն աւելի կ'անցընեն ընկերային ցանցերը օգտագործելով, շատ աւելի բարձր է, քան՝ չափաւոր օգտագործողներու մօտ: Ի՞նչ բանի հետ կապուած է այդ մէկը:

«Ընկերային ցանցերու վրայ բազմաթիւ երիտասարդներու ժապաւենները «սնափառութեան տօնավաճառի» կը նմանին,- կ'ըսէ «սայքօթերափիս», «Վերածնունդ» գիտագործնական կեդրոնի ղեկավար Եուրի Վիալպա,- Եթէ մեծերը կրնան բացայայտօրէն խօսիլ իրենց խնդիրներուն մասին կամ պատմել կորուստներուն մասին ընկերային ցանցերու վրայ, երիտասարդները կը նախընտրեն ապացոյցներ տեղադրել այն մասին, թէ ո՞ր գտնուած են, ի՞նչ կերած ու խմած են, որո՞ւ հանդիպած են, եւ այլն: Հետեւաբար, անոնց

ընկերները յաճախ այնպիսի զգացում կ'ունենան, որ իրենք մնացած են «կեանքի ճամբեգրին», մինչդեռ իրենց տարեկիցները կրցած են առջեւ երթալ: Անոնց համապատասխանելու անկարողութիւնը «տիփրեշըն» կը յառաջացնէ: Երկրորդ խնդիրը այն է, որ ընկերային ցանցերը դէպի իրենց կը «քաշեն»

մարդոց: Այնտեղ «մէկ վայրկեանով» մտնող մարդը, կրնայ քանի մը ժամէն «դուրս գալ», եւ ոչինչ այնքան յուսահատութիւն կը յառաջացնէ, որքան անիմաստօրէն վատնուած ժամանակի զգացումը: Իբրեւ հետեւանք՝ նման հանգիստէն ետք մարդ կրնայ ինքզինք աւելի յոգնած զգալ, քան մինչ այդ: Իսկ եթէ ան պարբերաբար «կը հանգստանայ» այդ ձեւով, ապա չանցնող յոգնածութիւնը ի վերջոյ կը վերածուի «տիփրեշըն»ի: Ընկերաբանները պարզած են, որ «տիփրեշընի մարքեր» կրնան նկատուիլ՝ անհատի մը աշխուժութիւնը ընկերային ցանցերուն վրայ, ընկերներու թիւը, անոր գրառումներու տակ «լայք»երը եւ մեկնաբանութիւնները: «Տիփրեշըն»ի ամենաբնորոշ նշանը, որքան ալ տարօրինակ թուի, մեծ թիւով ընկերներն են եւ օգտուողի բաժանորդագրութիւնները: Եթէ

մարդ բնականաբար ընկերներ կ'աւելցնէ միայն անոնց, որոնց կը ճանչնայ իրական կեանքին մէջ, ապա «տիփրեշըն» ունեցող անձը կ'ընդլայնէ իր ընկերներու ցուցակը պատահական ծանօթներու հաշւոյն: Միեւնոյն ժամանակ, «տիփրեշըն» ունեցող մարդոց գրառումներուն տակ բնականաբար քիչ «լայք»եր եւ մեկնաբանութիւններ կ'ըլլան. այս մէկը կը վկայէ անոնց իրական կեանքին մէջ «վրդալուր ընկերներու» ցած ներգրաւուածութեան մասին: «Տիփրեշըն» ունեցող օգտատէրերը սովորաբար կը բաժանորդագրուին հասարակական գործիչներու, «պոլկըր»ներու եւ «հետաքրքրական» մարդոց էջերուն, որոնց չեն ճանչնար, ինչպէս նաեւ կ'անդամակցին մեծ թիւով խումբերու: Այսպիսով, անոնք կը փոխհատուցեն իրական կեանքին մէջ շփումի բացակայութիւնը:

Ծրարով Երջանկութիւն

ԿԱՐՕ ՊՕՅՃԱԼԵԱՆ

Շար. Նախորդ թիւէն

Օգուտ չունեցան քրոջս բոլոր համոզիչ խօսքերը:
Karkourը անդրդուելի մնաց ու չկակուղացաւ:
Ես դիմացը ոտքի կեցած, վայրկեանին խղճի խայթ զգացի:
Ի վերջոյ կը գիտակցէի որ բուն յանցաւորը ես էի եւ քոյրս չէր...:
Karkourը դեռ բարկացած, սեղանին վրայ սաւանը առջեւ ետեւ կը դարձներ:
Ես իր շարժումները դիտելով,
- Ինչպէ՛ս կրնամ օգնել քրոջս եւ մօրս պատուիրած քովի « ձայնը ըլլալ» կը խորհէի...:
- Բայց ես տասը տարեկան հասակովս ի՞նչ կրնայի ընել կամ ըսել Karkourին...
Սակայն կարելի էր զգացնել քրոջս , որ զոնէ քովս էի եւ հետն էի...:
Բնագոյաբար քայլ մը մօտեցայ եւ լուռ թելին դպայ:
Ան հասկցաւ, ձեռքս բռնեց եւ պահ մը իր քրտնած ափին մէջ պահեց:
Սակայն այն օրուրէն յետոյ, հակառակ զոջացած Karkourի մը շատ անգամներ
դրկած ստիպողական Նոր առաջարկներուն, քոյրս եւ ես իր խանութը
չայցելեցինք այլեւս, եւ երկուշաբթի կամ երեքշաբթի օրերու յետմիջօրէններուն
Հելիոպոլսոյ արուարձանը գացող հանրակառքի փայտէ նստարանին վրայ
երկու տեղեր միշտ թափուր մնացին...:

*
* *

Քաղաքի լայն պողոտային վրայ, Օգոստոսի կեսօրուայ արեւին դէմ խանութ-
ներու վար իջած եւ յետմիջօրէին դեռ բաց մնացած ամպիովանները,
ցուցափեղկերու առջեւ զով շուք ձգած էին , եւ երբեմն ալ ներսէն միկչել
մայթերը հասնող անուշ բոյրեր, փողոցին մէջ քայլելու հաճելի կը դարձնէին
այդ ժամուն:

Օրը սկսւումս էր քակուող երգի պէս, դանդաղ կը հալէր արեւի լոյսին մէջ...:
Հանդարտ եւ խաղաղ էր երկինքը:
Յանկարծ կանանչ Նեոն լոյսերով Kayser կօշկավաճառի խանութին մօտերը
հով փչել սկսաւ, եւ պողոտային մէջտեղի ծառերուն կլոր տերեւները խշշալով
շարժեցան:

Սակայն դեռ ուրախ էր փողոցին մթնոլորտը, կամ ալ թերեւս այդպէս թուեցաւ
մեզի այդ պահուն, որովհետեւ “Broderie Karkour”ի տուած մեր վերջին
այցելութիւնէն ետք, քոյրս սկսած էր մեր ծանօթներուն եւ բարեկամներուն
առաջարկել իր գործը: Տարբեր էր հանրակառքով շաբաթական ճամբորդու-
թիւններէն այն օրը, եւ մենք՝ քոյրս ու ես, պողոտային վրայ թեթեւ քայլերով,
այս անգամուն, Տիգրան Էվրեկլեանին տունը աշխատուած սաւաններու
եւ բարձրու գործ կը տանէինք:

Տիգրանը կօշկակներու մեծ վաճառական էր եւ եթէ չեմ սխալի խանութներ
ունէր ու հօրաքրոջս ամուսինին կողմէն ալ ազգական էր մեզի:

Ծառագարդ պողոտան շատ երկար չէր, , եւ շառագունած երկնքի լոյսին
տակ անոր երկայնքին տեսնուող տեսարանը յատկապէս գեղեցիկ էր այդ
պահուն եւ քիչ յետոյ, երբ Cicurel վաճառատան առջեւ հասանք, դիմացի
ճաշարանին փայտէ շրջանակով բաց դրան ապակիներուն մէջ, ներսի երկու
կամ երեք լուսամտիկներու դեղին լոյսերը կը ցոլային, եւ մայթերու վրայ
շարուած սեղաններու շուրջ դարձող շքեղ համազգեստով սպասաւորներն
ալ, բարձր մակարդակի հով կու տային ճաշարանին...:

Մենք քայլեցինք ու անցանք անոնց առջեւէն, եւ պողոտային կեսի խաչմերու-
կին՝ Սոլիման Փաշա փողոցին մէջ բարձր եւ շքեղ շէնքէ մը ներս մտանք:

- Հելլօ... բացազանչեց Տիգրանը խնդալով երբ վերելակէն դուրս ելաւ եւ
մեզ տեսաւ...:

Միջին տարիքով Տիգրանը վայելուչ հագած էր : Մաքուր ածիլուած դէմքէն
թարմութիւն կը ծորար, եւ իր երկար «Հելլօ»ն ալ թեւեւ սովորական չէր ու
խորթ էր մեզի , սակայն վայրկեանին արդիական եւ հաճելի թուեցաւ ինծի:
Տիգրանը վերելակին դուռը վայրկեան մը ձեռքով բաց պահեց, եւ յետոյ
-Կը ներս, -ըսաւ քրոջս, -ես հիմա դուրս ելլելու վրայ եմ բայց դուք ելէ՛ք, Օտէթը
վերն է ձեզի կը սպասէ, -բացատրեց ժպիտով:

Նրբակազմ մարմինով Օտէթը երբ դուռը բացաւ, փափուկ ծաղիկներ գրկելու
պէս ձեռքերուն վրայ վերցուց մեր տարած ծրարը, եւ երբ քակեց կապոցը ու
բացաւ սաւանները, վայրկեան մը հիացած կեցաւ, եւ լուռ դիտեց քրոջս գործը:
Բաց սաւաններուն վրայ անխօս մտերմութեամբ քով քովի ժպտուն ծաղիկներ
, կարծես ոչ թէ ասեղով եւ գունաւոր թելերով միախառնուած էին, այլ կակուղ
վրձինով ներկուած ...:

Օտէթը սքանչացած, ձեռքը ծաղիկներուն քսեց եւ քրոջս նայելով,

-Վարդուհի՛, ասոնց միայն անուշ բոյրը պակաս է , -ըսաւ:

Օտէթը կատակասէր էր բայց միեւնոյն ատեն ալ գործնական կին էր: Ան

սուրճի եւ քաղցրաւենիքի վրայ

-Հիմա ըսէ՛ Վարդուհի, ի՞նչ է քեզի տալիք պարտքս, - հարցուց:

-Պարտք չկայ տալիք Օտէթ, - պատասխանեց քոյրս եւ ըսածէն գոհ, անմիջա-
պէս ժպտեցաւ...:

Ես չհաւատացի լսածիս, շշմած կծկուեցայ եւ ինքնիրենս,,

-Այս երկրորդ անգամն է, որ քոյրս աշխատավարձ չստանար, -մտածեցի, -
առաջինը առանց իր կամքին, իսկ երկրորդն ալ կամովին...:

Սակայն միայն ես չէի լսածիս չհաւատացողը: Օտէթն ալ չէր հաւատացած
իր լսածին եւ առանց սպասելու

-Ինչպէ՛ս առարկեց...

-Դուք հօրաքրոջս ամուսինին կողմէն ազգական էք մեզի, - պատասխանեց
քոյրս, եւ Օտէթին պնդումներուն տեղի չտուաւ :

Անկէ յետոյ անցան ամիսներ եւ մենք մոռցանք Օտէթին մեր տուած
այցելութիւնը:

Դեկտեմբեր ամսու կեսերու կանուխ եւ ցուրտ առաւօտ մը, թաւ ձայնով մէկը
յանկարծ վարէն

- Եա Մազմազէլ Ուարտա՛, - պոռաց...

Մենք առաջին յարկ կը բնակէինք:

«Մազմազէլ»ը ես գիտէի, եգիպտացիներուն աղաւաղուած ձեւով գործածած,
ֆրանսերէնին «Mademoiselle» ն էր:

-Բայց ո՞ր եգիպտացին մեզի պիտի փնտռէ, -խորհեցայ եւ կարեւորութիւն
չտուի:

-Մազմազէլ Ուարտա՛՛՛ կրկնեց ձայնը այս անգամ անելի բարձր, եւ քիչ յետոյ
ուժեղ կազմուածքով մարդ մը մեր տան դուռը թակեց:

Երբ բացինք, խոշոր ծրար մը ձեռքին,

-Մազմազէլ Ուարտան հո՞ս կը բնակի , - հարցուց:

Մօրս հաստատական պատասխանին վրայ, մարդը ձեռքի կապոցը մօրս
երկարեց, եւ

-Առէ՛ք, այս ձեզի համար է , -ըսաւ:

Բոլորս զարմացանք եւ

-Ո՞վ կրնայ դրկած ըլլալ այս ծրարը , -հարցուցինք մարդուն...:

-Ձեր ազգականը Ուսթազ Տիգրանը եւ Մատամ Օտէթը, -պատասխանեց
մարդը եւ յետոյ կռնակը դարձնելով , սանդուխի աստիճաններէն արագ վար
իջաւ անկայտացաւ:

Մենք բացինք ծրարը: Մէջը տոպրակներով ընկոյզ, չամիչ, կաղին, Նուշ, եւ
դեռ ուրիշ ալ մրգեղէններ կային:

Հոն ուր ափ մը երջանկութիւն բաւ էր մեր հոգիները պայծառացնելու համար,
Օտէթը այդ երջանկութիւնը շալկած խոշոր ծրարով դրկած էր մեզի:

Յուզիչ եւ անսպասելի էր պահը:

Մայրս թելերը բարձրացուց եւ օրինեց Օտէթին եւ Տիգրանին մեզ յիշած
ըլլալուն համար:

Այն տարուայ կաղանդի գիշերը, մեր սեղանը միրգերով ճոխ, ուրախ եւ
առատ եղաւ եւ մենք այնպէս զգացինք, որ Օտէթը եւ Տիգրանը իսկական
ազգականներ էին մեզի, որովհետեւ անկէ յետոյ, մենք դեռ հինգ յաջորդաբար
տարիներ եւս, կանոնաւոր կերպով ստացանք եւ վայելեցինք անոնց
ծրարներով մեզի դրկած խոշոր երջանկութիւնը...:

Քամիինաս, Պրազիլ

Հայկական Լուրեր

Ատրպէյճանի Կազմին Մէջ Մենք Ապագայ Զունինք. Բաբայեան

Սկիզբը Էջ 01

Զեմ ուզում ստորադասական եղանակով խօսել: Բայց եթէ նոյնիսկ ամբողջ
աշխարհը յայտարարի, մենք Ատրպէյճանի կազմում չենք լինի: Ի՞նչ կարող են
նրանք անել մեզ հետ: Սպաննե՛լ: Աւելի լաւ չէ՞ արժանապատուօրէն մեռնել,
քան ապրել ստրուկի պէս», ըսաւ Բաբայեանը՝ յաւելելով, որ Ատրպէյճանի
իշխանութիւնները տարածքային պահանջներ կը հնչեցնեն նաեւ Երեւանի
նկատմամբ:

ԳՐԱԴՈՒԱԾ ՕՐ

75ամեակ

**ԹՄՄ Լիբանանի
Տեղական Վարչութիւն
30 եւ 31 Յուլիս 2022**

Համացանցի Վրայ

Սա ՄԵկ Անգամ Կարդալու Գիրք ԶԷ

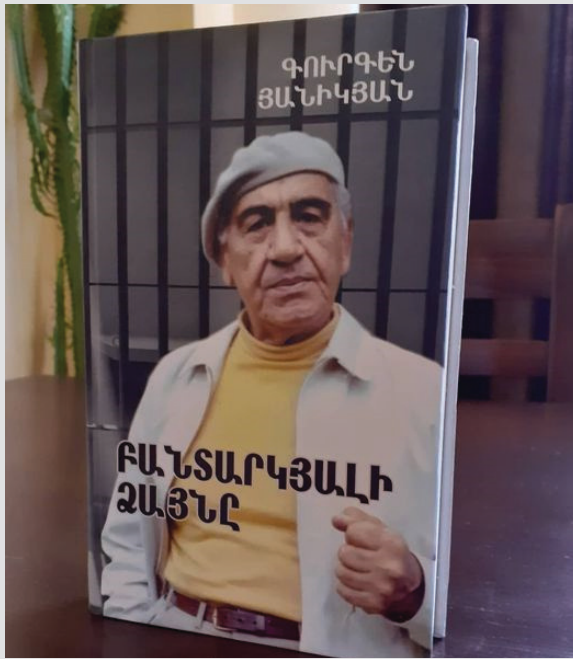
Այս գրքի վրայ երկար ու դժուար աշխատեցի, որպեսզի ընթերցողի արագ ու յավիշտակությամբ: Յամենայն դեպս տպարանի անձնակազմը տպագրելուն զուգահեռ արդեն կարդացել էր ու... կարկամել:

Ծերունի առիծի բանտային յուշագրությունն է, որ գրել է տարբեր խստության ռեժիմների բանտերում՝ Սան Ֆրանսիսկո, Սան Լուիզ Օպիսի, Չիկո, եւ ավարտել 1979 թուականին, երբ արդեն 84 տարեկան էր: Շատ էր ուզում նոյն 1979-ին էլ լոյս ընծայել, բայց չէր կարողանալու, որովհետեւ հայկական մամուլը փակել էր իր էջերը բանտում հերոսի առաջ: Հայկական մամուլը մերժել էր ժամանակի ամենահզոր հային:

Առանցքում իր գործողության շարժառիթներն են, դատավարությանը նախորդած ու յաջորդած բռնուն իրադարձությունները: Բայց նոյնքան ու ավելի հետաքրքիր են արկածներով լի իր փոթորկալից կեանքի այլեւայլ դրուագները, որոնք սարսուռ կը պատճառեն նոյնիսկ ամենահաւասարակշռուած ընթերցողին: Սա աղմկայարոյց բացայայտումների հողմապտոյտ է: Որտե՞ղ ասես, որ չի եղել, ո՛րմ հետ ասես, որ չի առնչուել: Բոլշեւիկ ղեկավարներից մինչեւ արեւելեան տեսակ-տեսակ շեյխեր ու թագաւորներ: Չարենցից, Ուիլեամ Սարոյեանից, Ռուբեն Մամուլեանից մինչեւ Զարտինալ Աղաջանեան, Սեթ Մոմջեան ու Լեւոն-Չաւէն Սիւրմելեան: Պարսից Ռեզա Շահից, Նրա որդի Մուհամմատ Ռեզայից մինչեւ Ֆրանց Ուերթել ու հողիվուտեան աստղեր...

Ամեն էջում կայ եւ՛ նահանգ ու հիասթափություն, եւ՛ հպարտություն, որ ճահճացող սփիւռքում այսպիսի հայ է եղել:

Գուրգեն Եանիկեանը Լմերիկա չգնաց միլիոններ կուտակելու: Նա Լմերիկա մտաւ արդեն

վաստակած միլիոններով եւ եղաւ միակ միլիոնատեր հայը, ով իր կարողության մինչեւ վերջին սենթը նպատակաւորեց հայոց պահանջատիրութեանը: Եւ երբ սպառնաւ էր ամեն ինչ, մնաց միայն... տասներեք փամփուշտ: Եանիկեանն այդ փամփուշտներն արձակեց ոչ միայն թուրք դիւանագետների վրայ, այլեւ բոլոր այն ուղղութիւններով, որտեղ կար հայի նահանգ, հայի թմբիր, հայի ուրացում ու դաւաճանութիւն... Այդ փամփուշտները դեռ սլանում են՝ իրենց ճանապարհին տարածելով Հայ Անհատի յայտարարած պատերազմի դասերը...

Շնորհակալ եմ ազնուագարմ հոգեղբորս, որ հոգաց տպագրութեան ծախսերը, բայց չկամեցաւ, որ իր անունը յիշատակեմ:

Գիրքը ձեռք բերելու համար այսօրուանից կարելի է այցելել «Բուկինիստ» (Bookinist, Երեւան - Խմբ.), գրախանութներ:

ԿԱՐՈ ՎԱՐՂԱՆԵԱՆ

ՀԱՂՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կաթողիկէ Սուրբ Էջմիածնի Տօնը

Սկիզբը Էջ 02

Մեր նախնիներն ի գին իրենց կեանքի ազգային հպարտութեան ամենամաքուր զգացմունքներով աչքի լոյսի պէս պահել ու պահպանել են Սուրբ Էջմիածինը՝ որպէս Նշխար, որպէս Նուիրական մասունք, որպէս աղբիւր լոյսի եւ յոյսի, որպէս տեսիլք լուսաւոր գալիքի»,- ասաց Մուշեղ եպիսկոպոսը՝ յորդորելով հաւատացեալ հայորդիներին աներկիւղ ու զօրաւոր կամքով պահել մեզ յանձնուած այս սրբազան աւանդը եւ ուխտել հաւատարիմ մնալ Նրա պատգամին՝ սիրել զԱստուած, սիրել մայր եկեղեցին ու հայրենիքը, կեանք տալ վասն հաւատոյ եւ հայրենեաց:

Մայր Աթոռի լուսարարապետն իր քարոզում նաեւ հաստատեց. «Էջմիածինն ու Լուսաւորչի Սուրբ Աջին կապուելով է, որ հայը մնաց հայ, շարունակեց արարել, եւ բիբլիական Արարատի ստորոտին յաղթանակ տօնելով՝ վերստեղծեց իր առաջին հանրապետութիւնը, որի յետնորդներն ենք մենք: Աներկբայ է, որ այսօր կանք Սուրբ Էջմիածնով: Անսասան է Էջմիածինը, անսասան է ազգը հայոց: Արդ, ազգովի գլուխ խոնարհենք այս միակ,

համազգային, յաւիտենական եւ յաւերժական սուրբ հաստատութեան վեհութեան առաջ: Փառք տանք Աստծուն, որ այսօր էլ Հայ Եկեղեցին շարունակում է դէպի յաւիտենականութիւն ուղղորդող իր Աստուածահիմն առաքելութիւնը ճիշտ նոյն կերպ եւ նոյն վայրում, ինչպիսին էր չորրորդ դարում»: Վերջում Մուշեղ Սրբազանը մաղթեց, որ հաւատաւոր ժողովրդի սրտից բխած աղօթքը լսելի լինի Աստծուն՝ երկար կեանք պարգեւելով Հայոց Հայրապետին, եւ Զրիստոս անսասանութեան մէջ պահի իր իսկ հիմնած Մայր Աթոռը, որպէսզի խաղաղութեան ու բիւր օրհնութիւնների ներքոյ շարունակի ապրել հայոց ազգը եւ Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին:

Սուրբ Պատարագի ավարտին, Ամենայն Հայոց Հայրապետի հանդիսապետութեամբ, կատարուեց Սուրբ Էջմիածնի մաղթանք:

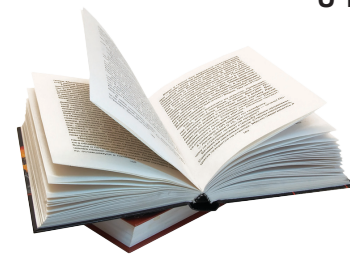
Ներկայ հաւատացեալ ժողովուրդը եւ եկեղեցականաց դասն աղօթք բարձրացրեցին առ Աստուած Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի շէնացման, պայծառութեան, անսասանութեան եւ իր սրբազան առաքելութեան յարատեւութեան համար:

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

Կարծես Ես Ճամփայ Եմ Ընկել

Կարծես Ես ճամփայ Եմ ընկել
Երկնքի դաշտերում կապոյտ
Ու գնում եմ, զուարթ ու անփոյթ,
Եւ ունեմ լուսէ մի ընկեր:
Նա եւ՛ կին է, եւ՛ քոյր, եւ՛ հոգի,
Այրում եւ այրում է խենթ.
Խառնուել եմ կեանքին ամենքի –
Եւ իմ կեանքը հրաճք է ու տենդ:

ԵՂԻՇԷ ԶԱՐԵՆՑ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՑՈՅՑ

21 2022
ՅՈՒՆԻՍ

Կրկ Երկ Երք Զրք Հնգ Ուրք Շրք

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

ՊԵՏՐՈՍ ՊԱՅՊՈՒՐՏԵԱՆ

(1912 – 1995)

«Գիւղական բնանկար»

Մարզական

Համահայկական Ամառնային Խաղերը Տեղի Պիտի Ունենան Օգոստոս 2023-ին

13 Յունիսին տեղի ունեցավ Համահայկական խաղերու համաշխարհային կոմիտեի գործադիր մարմինի նիստը՝ Նախագահությամբ Համաշխարհային կոմիտեի նախագահ Իշխան Չաքարեանի, փոխնախագահներ՝ Ալպերթ Պոյաճեանի (Միացեալ Նահանգներ), Ստեփան Տէր Պետրոսեանի (Լիբանան), Ռոլանտ Շառոյեանի (Հայաստան), գործադիր կոմիտեի անդամներ Յերմինէ Թուգեանի (Ֆրանսա), Աւօ Թոքաթեանի (Արժանթին), Եփրեմ Բաղի (Թուրքիա), Վրէժ Շառոյեանի (Սուրիա) եւ Շահան Սեմերճեանի (Լիբանան):

Նիստին ընթացքին քննարկուեցան Համահայկական ամառնային հերթական խաղերու կազմակերպման եւ անոնց իրականացման վայրերու հարցերը:

Միաձայնութեամբ որոշուեցաւ Համահայկական ամառնային 8-րդ խաղերը իրականացնել Օգոստոս 2023-ին՝ Հայաստանի մէջ, իսկ անոր բացման պաշտօնական հանդիսութիւնը կատարել Գիւմրիի մէջ:

Կարգ մը խաղեր տեղի պիտի ունենան Շիրակի եւ Արագածոտնի մարզերու շարք մը քաղաքներու մէջ, իսկ ակադեմիական հանգրուանի խաղերը եւ փակման հանդիսաւոր արարողութիւնը՝ Երեւանի մէջ:

Առաջարկ ներկայացուեցաւ Հայաստանի հասնող պատուիրակութիւններուն մէջ ընդգրկելու Նաեւ հաշմանդամ հայազգի մարզիկները: Համահայկական խաղերու գործադիր մարմինի յաջորդ նիստին ընթացքին պիտի քննարկուի փարալիմպիք խաղերու կազմակերպման հարցը: Վերջապէս, ժողովականները Իշխան Չաքարեանը լիազօրեցին, որպէսզի ան Հայաստանի կառավարութեան հետ քննարկէ ամառնային 8րդ խաղերու կազմակերպական հարցերը:

Հայկական Թասերու Ուսումնասիրութեան Համար

Սիրելի ընթերցող,
Լծուած եմ բաղնիքի հայկական թասերը ուսումնասիրելու աշխատանքին: Առաջին յօդուած մը լոյս ընծայած ըլլալով Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի 2022/1 հատորին մէջ, ներկայիս կը ջանամ նիւթեր հաւաքել բաղնիքի հայկական կաւի թասերու մասին (կից նկարը): Եթէ ունիք, կամ գիտեք թէ ծանօթ մը ունի, կամ տեսած էք Նման կաւի թաս մը, պիտի խնդրեմ որ հաղորդակցիք հետս, որպէսզի ունենամ թասին չափագրութիւնները (կշիռը, բարձրութիւն, մետաղի հաստութիւն, տրամագիծերու չափ), մետաղի տեսակ, զարդեր եւ արձանագրութիւն (եթէ կան): Ուշագրաւ պիտի ըլլար գիտնալ Նաեւ թասին պատկանելիութիւնը եւ պատմութիւնը՝ թէ ինչպէ՛ս եւ ե՛րբ դարձած է ան ձեր սեփականութիւնը:

Այս ուսումնասիրութիւնը նպատակ կը հետապնդէ հայ պղնձարուեստի սպիտակ էջերէն մէկը փաստագրել եւ համապատասխան նիւթերով ամրագրել իբրեւ հայկական պղնձարուեստի իւրօրինակ դրսեւորում: Շնորհակալ պիտի մնամ եթէ հաղորդակցիք հետս: Հեռաձայնիս թիւն է 00916 (3)712058: Իսկ էլեկտրոնային հասցէս է՝ adakessian@haigazian.edu.lb, նամակատան հասցէս՝ Antranik Dakessian, Haigazian University, P.O. Box 11-1748, Riad El Solh 1107 2090, Beirut Lebanon:

Յարգանքով՝
Անդրանիկ Տազեւեան

Ազատ Ռճային Պատանի Ըմբիշները 5 Մետալ Նուաճած Են Եւրոպայի Առաջնութեան

Հայաստանի ազատ ոճի ըմբշամարտի պատանիներու հաւաքականը 1 արծաթե եւ 4 պրոնզե մետալ նուաճած է Պուլխարեսթի մէջ աւարտած Եւրոպայի պատանիներու առաջնութեան: Այս մասին կը յայտնեն ԿԳՄՄ Նախարարութենէն: Հայաստանը խմբային հաշուարկի մէջ յայտնուած է 5-րդ հորիզոնականին: Հայաստանի հաւաքականի կազմին մէջ Եւրոպայի պատանիներու առաջնութեան երկրորդ տեղը զբաղցուցած է 51 քկ քաշային Նարեկ Յակոբեանը: Յակոբեանը երեք յաղթական գօտեմարտ իրականացուցած է եւ հասած եզրափակիչ, ուր, սակայն, 0-6 հաշուով պարտութիւն կրած է՝ դառնալով ԵԱ-ի արծաթե մետալակիր:

Պատանիներու Եւրոպայի առաջնութեան պրոնզե մետալներն ալ նուաճած են 45 քկ քաշային Արման Յարութիւնեանը, 48 քկ քաշային Սաշա Պետրոսեանը, 55 քկ քաշային Արտաւազ Յարութիւնեանը եւ 65 քկ քաշային Նարեկ Նիկողոսեանը: Արման Յարութիւնեանը պրոնզե մետալի համար պայքարին 11-0 հաշուով առաւելութեան հասած է Թուրքիոյ ներկայացուցիչ Հաչի Չատէի նկատմամբ եւ կանգնած պատուոյ հարթակի երրորդ աստի-

ճանին, իսկ Սաշա Պետրոսեանը 12-0 հաշուով յաղթած է Թուրքիոյ ներկայացուցիչ Պուրակ Եալչիսին եւ դարձած պրոնզե մետալակիր: Արտաւազ Յարութիւնեանը պրոնզե մետալի համար գօտեմարտին մրցած է իտալացի ըմբիշի հետ եւ 10-0 հաշուով յաղթանակ տարած, իսկ Նարեկ Նիկողոսեանը վճռորոշ գօտեմարտին 9-3 հաշուով առաւելութեան հասած է մոլտովացի մրցակիցին նկատմամբ:

Պրոնզե մետալ նուաճելուն մօտ եղած է Նաեւ Ռազմիկ Եփրեմեանը (7-1), սակայն 5-6 հաշուով պարտութիւն կրած է:

Յունահռոմեական ոճի ըմբիշներն ալ աւելի առաջ 1 արծաթե եւ 4 պրոնզե մետալ նուաճած էին Եւրոպայի պատանեկան առաջնութեան: Խմբային հաշուարկով Հայաստանի պատանեկան հաւաքականը դարձեալ զբաղցուցած էր 5-րդ հորիզոնականը:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Սիրելի Հայրենակիցներ եւ Բարեկամներ

1 Յուլիս 2023 թուականին, Ազունիէի Հայ Ազգային Բուժարանը կը կշէ իր Հարիւրամեակը՝ ի սպաս մարդկութեան: Այս կապակցութեամբ կազմակերպուելիք տօնակատարութիւնները եւ միջոցառումները ձեռք պիտի տեղեկացնենք ատենին:

Մեր ծրագիրներէն մէկն է փաստաթուղթ մը պատրաստել, որը ճշգրտորէն պիտի պատմէ Ազգային այս հաստատութեան 100-ամեայ պատմութիւնը: Ուստի, կը խնդրենք մեր բոլոր հայրենակիցներէն եւ բարեկամներէն, որոնք ունին Բուժարանին վերաբերող որեւէ փաստաթուղթեր կամ նկար, կապ հաստատել մեզի հետ հետեւեալ հասցեով:

vahe.kambourian@armeniansanatorium.org

Հեռ: (00961) 1 24 88 51

Սոյն փաստաթուղթերը եւ նկարները պիտի նկարուին եւ վերադարձուին իրենց տերերուն, իսկ օգտագործման պարագային աղբիւրը պիտի կշռուի:

ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Ազունիէի Հայ Ազգային Բուժարանի

Դաւանելով ռամկավար եւ ազատական սկզբունքներ, կը հաւատանք բազմակարծութեան եւ ազատ խօսքի իրաւունքի: Հետեւաբար՝ թերթիս մէջ հրատարակուած գրութիւնները անպայման չեն արտայայտեր խմբագրութեանս տեսակէտը: Կամքէ անկախ սպորդած վրիպակներու պարագային, կ'ապաւինինք յօդուածագիրներուն եւ մեր ընթերցողներուն ներողամտութեան: